

היחס למיינות בתקשורת – דף עבודה

פרטי המקור (למשל: כתבה בעיתון או באתר אינטרנט)

כותרת _____

שם המחבר _____

שנה חודש יום

תאריך המקור _____

שם העיתון/האתר _____

מנתחים את המקור

1. בקריאה ראשונה, המקור נראה:

אמין ואובייקטיבי לא אולי כן מטעה נגד מיינות לא אולי כן מטעה בעד מיינות לא אולי כן

2. ניסוח שיפוטי – מיינות. אילו מילים/ביטויים במקור מתארים באופן שיפוטי תכונות, התנהגות או כוונות של מיינות? כתבו מילים/ביטויים כאלה, ונסחו אותם מחדש במשמעות שיפוטית אחרת (משמעות חיובית במקום שלילית, או להפך; וניסוח אובייקטיבי).

מילה/ביטוי שיפוטיים במקור	מילה/ביטוי המבטאים שיפוט הפוך	מילה/ביטוי ללא שיפוט

3. ניסוח שיפוטי – בני-אדם. אילו מילים/ביטויים במקור מתארים באופן שיפוטי תכונות, התנהגות או כוונות של בני-אדם? כתבו מילים/ביטויים כאלה, ונסחו אותם מחדש במשמעות שיפוטית אחרת (משמעות חיובית במקום שלילית, או להפך; וניסוח אובייקטיבי).

מילה/ביטוי שיפוטיים במקור	מילה/ביטוי המבטאים שיפוט הפוך	מילה/ביטוי ללא שיפוט

4. אמינות בדיווח. אילו טענות במקור אינן מסתמכות על תצפית ישירה אלא על שמועה, על פרשנות או על ידע כללי? ציינו טענות כאלה, וכתבו מילים שצריך להוסיף להן כדי להביע הסתייגות מתאימה.

הטענה במקור	מילות הסתייגות

5. קראו את המקור מחדש – עם כל התיקונים שעשיתם.

6. קראו שוב את המקור כפי שהתפרסם. בקריאה מחדשת, המקור נראה:

אמין ואובייקטיבי לא אולי כן מטעה נגד מיינות לא אולי כן מטעה בעד מיינות לא אולי כן

הערות על קונפליקט אדם-חיינה

ייתכן שאין חומרי הסברה מאוזנים ואמינים בעברית העוסקים במישרין במיינות מצויות (הודיות) ובקונפליקט אדם-חיינה. הפרטים הבאים מיועדים לקהל העירוני; בסביבה חקלאית או תעשייתית יש גם תופעות אחרות המצריכות פתרונות אחרים.

גורמים נפוצים לקונפליקט

- שנאת זרים ללא הכרה בכך שמדובר בשנאת זרים; העוינות כלפי בני-אדם מהגרים או אויבים לאומיים מופנית נגד חיות "זרות" (זה עשוי להיות הגורם לכך שהמושג "פולשים" נקלט והשתרש בעברית אף-על-פי שמיינות ובעלי-חיים "לא-מקומיים" אחרים לא פלשו לישראל אלא נמלטו או שוחררו מהשב).
- השלכת חששות מפני אסון סביבתי שמקורו בבני-אדם – על מין אחר, בבחינת "שעיר לעזאזל".
- חשש לציפורים ולזוחלים ממינים מקומיים שמיינות עלולות לטרוף או לנשל ממקומות קינון (תופעות כאלה אכן נצפו בישראל, אך היקף התופעות שנצפו עלול להיות קטן יותר מכפי שהדברים מוצגים, וחלק מהמידע מסתמך על נתונים מחו"ל או שמדובר בהשערה לאור תצפיות מזדמנות).
- בעונת הקינון: פחד שמקורו המשוער הוא פחד מציפורים גדולות יותר, כגון עורבים (צלילת מיינות על בני-אדם אכן נצפתה בישראל, אך במשקל כ-100-140 גרם יכולתן לפגוע באדם זניחה; סביר להניח שהתנהגותן מושכת תשומת-לב כי הן קולניות במיוחד ומרחק הבריחה שלהן מבני-אדם קטן במיוחד).
- רתיעה מטעמי היגיינה וחשש ממחלות בעקבות קינון מיינות בבניינים – למשל באדניות ועל מזגנים.
- תלונות על רעש, במיוחד באתרי לינה קבוצתית – שם המיינות קולניות מאוד.

פתרונות לא-אלימים לקונפליקט

- חינוך נגד שנאה למינים שאינם נחשבים למקומיים.
- חינוך להכרה באחריות בני-אדם להתפשטות המיינות בישראל, ובפרט לקשר שבין היתר להחזקת חיות בר בשבי (למטרות תצוגה או כחיות מחמד), ביקור בגני חיות והחזקת חיות מחמד – והתפשטות חיות לא-מקומיות (כל המיינות בישראל הן כנראה צאצאיות של כמה מיינות שברחו ב-1997 מגן חיות שפעל אז בתל-אביב).
- בדיעבד וביחס לתופעות דומות בעתיד: סגירת גני חיות וביטול היתרים לסחר בחיות בר ולהחזקתן (הן בגני חיות הן כחיות מחמד), והחמרת האכיפה.
- בתגובה לתחרות על קינים בין מיינות למינים קטנים יותר (כגון ירגזים ודרורים): הצבת תיבות קינון בעלות פתח קטן שאינו מאפשר כניסת מיינות.
- בתגובה לחמיסת קינים ולהרס קינים של ציפורים קטנות (כגון סנוניות) בידי מיינות: התקנת רשתות מתאימות סביב קינים – הרשת מונעת כניסת מיינות ומאפשרת מעבר ציפורים קטנות.
- צמצום המדשאות המושקות, המהוות בית גידול מועדף למיינות.
- לאחר עונת הקינון – חסימת מקומות קינון של מיינות, בעיקר באמצעות רשתות.
- הסברה לצמצום פחדים לא-מוצדקים ממיינות.

רקע חומלץ להעשרה (המקורות אינם עוסקים במיינות)

אריאל צבל, "מינים פולשים" – על הלשון המניפולטיבית של אקולוגים, האתר של ד"ר אריאל צבל, כניסה 22.3.2025 (במקור 24.6.2016); [קסנופוביה | הבנת הפסיכולוגיה בבסיסה של שנאת זרים](#), מכון טמיר לפסיכותרפיה, כניסה 22.3.2025.